

Pojetí právního státu v právu EU

Abstrakt

Právní stát je právně-filosofický koncept definující vztah člověka státu. Různé právní doktríny jej pojmají odlišně, v posledních dekadách otázka právního státu v Evropské Unii nabývá na důležitosti. Autor diskutuje nejprve právně-teoretická východiska právního státu v Evropě, následně rozebírá platné právo EU se zaměřením na prostředky k ochraně. Primární právo pracuje s pojmem právní stát již v čl. 2 SEU coby jednou z hodnot, na níž je Unie založena. Rovněž je právní stát podmínkou kandidátské země pro vstup do EU.

Stěžejní část práce diskutuje prostředky ochrany právního státu v právu EU. V první řadě jde o čl. 7 SEU. Tzv. mechanismus čl. 7 představuje prostředek, na základě kterého lze přijmout deklaraci, že existuje riziko, že členský stát poruší unijní hodnoty, včetně právního státu, nebo dokonce rozhodnout, že k závažnému porušení hodnot došlo a přijmout sankci.

Častějším prostředkem k ochraně právního je v praxi řízení pro nesplnění povinnosti podle čl. 258 SFEU. Komise může zahájit řízení proti členskému státu, který neplní povinnosti vyplývající z práva EU. V případě Polska vedla Komise několik řízení pro konkrétní porušení na základě přijetí polského zákona odporujícího pravidlům EU

Již delší dobu lze navíc pozorovat snahy Komise zavádět postupy pro ochranu právního státu, jako je např. *Nový postup EU pro posílení právního státu*. Coby prostředek soft law je založen na dialogu s členským státem a nezávazných doporučeních. Za nový prostředek lze považovat Nařízení 2020/2092, coby sekundární pramen práva EU, které zavádí postup pro pozastavení příjmů z rozpočtu EU států, které porušují principy právního státu.

Klíčová slova:

Právní stát, Čl. 7 SEU, řízení o nesplnění povinnosti, podmíněnost právního státu